

(۱)

RUHIN AIKI CIKIN JAMA'A DA KA'IDOJINSA

Godiya ta tabbata ga Allah Ubangijin talikai, wanda a cikin littafinsa mai girma yake cewa: **((Ya Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) ka ce masu: ku yi aiki kawai, da sannu Allah da Manzonsa da sauran muminai za su gani, da kuma sannu za a komar da ku zuwa ga masanin abubuwan da suke a foye, da wafanda suke a fili, shi kuma zai ba ku labarin dukan abubuwan da kuke aikatawa))**. Ina shaida wa babu abin bauta wa da gaskiya sai Allah shi kadai, ba shi da abokin tarayya. Ina shaida cewa lallai shugabanmu, kuma Annabinmu Muhammadu, bawan Allah ne, kuma Manzonsa. Ya Ubangiji, ka yi masa salati da tsira, da albarka, shi da Alayensa da Sahabbansa da duk wafanda suka bi tafarkinsu da kyautatawa har zuwa ranar sakamako.

Bayan haka:

Lallai ba a gina al'umma da yawan surutu, ko yawan rera take, ana gina al'umma ne da ilimi, gami da baiwa da kuma sadaukar da kai, a cikin muhimman hanyoyin gina al'umma da cigabanta, akwai: aiki tukuru cikin inganci da nagarta, Allah Madaukakin Sarki yana cewa: **((Ya Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) ka ce masu: ku yi aiki kawai, da sannu Allah da Manzonsa da sauran muminai za su gani, da kuma sannu za a komar da ku zuwa ga masanin abubuwan da suke a foye, da wafanda suke a fili, shi kuma zai ba ku labarin dukan abubuwan da kuke aikatawa))**, haka ma Annabinmu

(۲)

(Sallallahu alaiHi wa sallam) yana cewa: **(Lallai Allah Madaukakin Sarki yana son idan dayanku zai yi wani aiki, to ta kyautata shi)**, lallai addini, da kishin kasa duka suna matuƙar bukatar jajircewa, da himma wajen aiki, da samar da sakamako mai kyau, musamman ma ganin cewa addininmu, addini ne na aiki tukuru da kuma kyautata aikin.

Duk da cewa mutum a shi ɗaya shi ne muhimmin ginshiki wajen gina al'umma, sai dai rawar da yake takawa ta haƙifa ba za ta cika ba, sai ta hanyar haɗa aikinsa da na sauran mutanen da suke rayuwa a cikin al'umma, ganin cewa ɗan Adam zai iya zartar da wasu ayyuka, amma dai idan aka gwama tunaninsa da tunanin waninsa, aka kuma haɗa ƙoƙarinsa da ƙoƙarin waninsa, to babu shakka aikin da za a zartar zai fi girma, da kuma amfanar mutane; saboda haka ne addinin Musulunci ya girmama matsayin aikin tare, ya sanya shi a cikin muhimman ginshikai na gina ƙasashe da cigaba, saboda ta haka ne ake amfana da dukan ƙarfin da ake da shi, ake kuma haɗa himma wuri ɗaya, ake kuma yin taimakekeniya wajen cimma manyan manufofi na bai- ɗaya da suke ɗauke da alhairai masu yawa ga mutane, Allah mai girma da ɗaukaka yana cewa: **((Ku yi taimakekeniya akan yi wa Allah biyayya da tsoronsa, kada ku yi taimakekeniya akan saƙon Allah da zalunci..))**.

Mai duba ta lura ga ayoyin Alkur'ani mai girma, zai ga cewa lallai akwai ayoyi masu yawa da suke kwadaitarwa akan yaɗa ruhin ayyukan tare, da gabatar da ayyuka na bai ɗaya, a cikin waɗannan ayoyin akwai inda Allah Madaukakin Sarki yake

(۳)

cewa: ((Ya ku mutane, ku bauta wa Ubangijinku wanda ya fãre ku, sannan ya halicce ku, ya kuma habaka ku, kamar yadda ya halicci wadanda suka gabace ku, lallai shi ne mahaliccin komai. Mai yiwuwa idan kun yi haka za ku shiga cikin sahan girmama Allah, da halarto da shi a kowane lokaci, in kun yi haka sai zukatanku su tsarkaka, su kuma yi wa gaskiya biyayya da da'a, su kuma tsoraci mummunar makoma)), game da sallah da take ita ce mafi girman ibada a cikin addini kuma yana cewa: ((Ku kuma tsayar da sallah..)) inda ayar ta zo da sigar jam'i, haka ma mai girma da daukaka yana cewa: ((Ya wadanda kuka yi imani, ku yi ruku'i, ku kuma yi sujada, ku bauta wa Ubangijinku, ku aikata ayyukan alhairi ko za ku sami babban rabo)), haka ma mai girma da daukaka ya yi wa Annabinsa (SallalLahu alaiHi wa sallam) magana da cewa: ((Ya kai wannan Annabi (SallalLahu alaiHi wa sallam) ka cigaba ta kiyaye abokantakarka da sahabbanka mumintai, da suke bauta wa Allah shi kadai safe da yamma a koda yausha, suna neman yardar Allah, kada idanuwanka su kauce ga barinsu zuwa ga masu musu, cikin kafirai da niyyar jin dadi da kayan kawa na duniya a tare da su, kada ka amsa kiran wadanda muka sanya zukatansu suka rafkana ga barin ambantonmu, wadanda hakan ya faru ne sakamakon munin shirinsu, suka kuma zamo bayin son zuciyarsu, inda daukacin ayyukansa suka yi nesa da daidai, na ka kori talakawan mumintai daga majalisarka)),

(£)

Maɗaukakin Sarki yana cewa: **((Ku yi riko da igiyar Allah gaba ɗayanku, kada ku soma su rarraba..))**. Mai girma da ɗaukaka ya gargade mu akan rarrabuwa a inda yake cewa: **((Ku yi Allah da Manzonsa biyayya, kada ku kuskura ku yi rikici, sai rashin nasara ya same ku, kwarjininku ya tafi, ku yi hakuri, lallai Allah yana tare da masu hakuri))**.

Lallai babu shakka cewa, gabatar da ayyuka da ruhi na jama'a, abu ne da yake karfafa soyayya, da kauna, da 'yan uwantaka, da kuma fara kusanto da al'umma da junansu, inda a karshe za su zamo kaman yanda Allah Mai girma ya sifantasu da cewa: **((Lallai wannan al'umma taku, al'umma ce guda ɗaya..))**, hakan kuma ya gasgata maganar Annabi (Sallallahu alaiHi wa sallam) da yake cewa: **(Misalin muminai wajen soyayyar junansu, da jinkan junansu, da tausayin junansu, kaman jiki ne da idan wata gaba da cutu, sai sauran jiki ya kamu da rashin barci gami da radadin ciwo)**, lokacin da wani shehi ya yi nufin karantar da 'ya'yansa muhimmancin hadin kai, da bayyana masu cewa hakan shi ne yake samar da karfi na hakika, ya kuma tsoratar da su hatsarin da yake tattare da rarrabuwar kawuna, kuma hakan shi ne sababin tozarta, da tarwarsewa, sai ya kawo masu ɗaurin kirare, ya kuma ce: a cikinku wane ne zai iya karya wannan ɗaurin kiraren a yunkuri ɗaya ko yunkuri biyu?, kowa daga cikinsu ya yi abin da zai iya, amma bai sami nasara ba, sai ya kwance ɗaurin kiraren ya rarraba wa 'ya'yansa, kowannensu aka ba shi icce ɗaya, ya kuwa karya shi a tashi ɗaya, sai ya ce masu:

(e)

"Ƙiraren kibiya sun fi ƙarfin a karya su a lokacin da suke a ɗaure a wuri ɗaya, amma idan aka rarraba sai a karya su ɗaya bayan ɗaya.."

Lallai Alƙur'ani mai girma ya kawo mana misalai masu kyau, da suke kwadaitarwa akan aikin tare, ya kuma bayyana irin tasirin aikin tare wajen zartar da manyan manufofi, alal misali: ga Sayyiduna Ibrahim (AlaiHis salam) lokacin da Allah Maɗaukakin Sarki ya umurce shi da ya gina Ka'aba mai daraja, ya tafi wurin ɗansa Annabi Isma'il (AlaiHis salam) ya ce masa: Allah ya ba ni wani umurni. Sai ya ce: ka aikata abin da Ubangijinka ya ba ka umurnin aikatawa. Sai ya ce: za ka taimaka mini kuwa?. Sai ya ce: ƙwarai, zan taimaka maka. Sai ya ce: lallai Allah ya ba ni umurnin in gina masa ɗaki a nan. A lokacin ne suka gina ginshikan wannan ɗaki, inda Annabi Isma'il (AlaiHis salam) yake ɗauko duwatsu, Annabi Ibrahim (AlaiHis salam) kuma yana gini, sai suka haɗu suka gina farkon ɗakin da aka samar a bayan ƙasa domin bauta wa Allah Maɗaukakin Sarki, lallai Alƙur'ani mai girma ya dawwamar da wannan muhimmin abu mai girma a inda Allah Maɗaukakin Sarki yake cewa: **((Ya Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam), ka ambata masu lokacin da Annabi Ibrahim da Annabi Isma'il (Alaihimas Salam) suke gina ginshikan Ka'aba, suna addu'a cewa: Ya Ubangijinmu ka amshi wannan aiki daga gare mu, domin dai kai mai yawan ji ne, mai kuma cikakken masaniya))..**

(٧)

A cikin suratul Kahfi ma, Ubangijinmu mai girma da buwaya ya ba mu labarin wani babban misali na taimakekeniya, da kuma cika juna, da kuma yin aiki da ruhin jama'a a kissar Zul Karnaini, lokacin da wannan adalin Sarki ya kai zuwa wa ga wasu mutane da shi ya sansu, amma su ba su sanshi ba, suka nemi taimakonsa, ya kuma amsa masu akan abin da suka nema, amma kuma duk da haka, sai da ya daura masu nauyin yin taimakekeniya tare da shi, ya shigar da su wajen zartar da abin da suka nema, ya yi amfani da karfinsu, inda dukansu suka taka rawa wajen gina wannan babban gini, wanda ya zamo sanadin ba su kariya daga cutarwar Yajuju da Majuju, Allah Madaukakin Sarki yana cewa: **((Har sai da suka isa wani wuri mai nisa tsakanin duwatsu guda biyu -a tafiyarsa ta biyu-, a can ne ya tarar da wasu mutane da ba sa iya fahimtar abin da ake fada masu sai da kyar gami da wahala, lokacin da suka fahimci yana da karfi sai suka nemi da ya gina masu wata katanga da za ta shiga tsakaninsu da Yajuja da Majuja, wasu jama'a ne da suke kawo masu hari, su lalata masu kasa, su kuma rusa komai, sun nemi hakan ne akan su ba shi wani lada a makwafin wannan aikin. Sai ya amsa masu da cewa: lallai baiwar da Allah ya yi mini na dukiya, da iko sun fi alhairi akan abin da kuke yi mini tayi. Sai kuwa ya fara aikin samar da wannan katanga, ya kuma nemi da su taimaka masa da duk abin da za su iya, na ma'aikata da kayan aiki, domin ya samar masu da abin da suka bukata. Ya nemi da su tattaro masa guraguntsin karafa, suka kuwa tara masa abin da ya bukata, sai kuwa ya gina**

(Y)

masu wata doguwar katanga da ta yi daidai da tsawon duwatsu guda biyu, sannan ya umurce su da su hura mata wuta, suka kuwa hura har sai da karafan nan suka narke, sai kuwa ya zuwa mata narkakkiyar dalma, ta zamo katangar karfe mai inganci. Wadannan masu kawo harin ba su iya su haura wannan katanga ba saboda tsawonta, ba kuma su iya su huda ta ba saboda nagartarta..))

Haka ma Kalimullah, Annabi Musa (AlaiHis salam), ya roki Ubangijinsa mai girma da daukaka akan ya karfafi gwiwarsa da dan uwansa Haruna (AlaiHis salam); domin ya taimaka masa wajen sauke nauyin da Allah Madaukakin Sarki ya daura masa, a inda Allah Madaukakin Sarki yake fadi a harshen Sayyiduna Musa (AlaiHis salam) cewa: **((Annabi Musa (AlaiHis salam) ya ce: Ya Ubangiji, ka haskaja kirji na, ka kuma saukake mini al'amari na, ka warkar mini da in'inar harshe na, ta yadda mutane za su fahimci zance na, ka kuma samar mini da mataimaki daga dangi na, Ina nufin Haruna dan uwana, da zai karfafa mini gwiwa, in sanya shi cikin al'amurra na, ta yanda za mu tsarkake ka sosai, mu kuma ambace ka da yawa, lallai kai masanin halin da muke ciki ne..))**.

Haka ma mai duba ta lura zuwa ga tarihin Annabi mai cike da daraja, zai ga shafuffuka masu haske na taimakekeniya, da ayyukan tare a cikin rayuwar Annabi (Sallallahu alaiHi wa sallam) da sahabbansa masu girma, Sayyiduna Usman Bn Affan (Allah ya kara yarda da shi) yana cewa: **(Wallahi mun abokanci Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) a halin**

(A)

tafiya da halin zaman gida, ya kasance yana taimakekeniya da mu a cikin abu kafan da mai yawa).

Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) yakan yi tarayya da su wajen ayyuka da gini da kansa, yana kuma kwadaitar da su wajen hadin kai, da rashin rarrabuwa, game da ranar al-Handak ne Sayyiduna al-Barra'u Bn Azib (Allah ya kara yarda da shi) yake cewa: **Na ga Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) a ranar al- Ahzab yana daukan kasa, kai har turbaya ta rufe farin fatar cikinsa, yana cewa : (Ya Ubangiji ba domin kai ba, da ba mu shiryu ba, da ma ba mu gasgata samuwarka ba balle mu yi sallah, saboda haka ya Allah ka saukar mana da natsuwa, ka tabbatar da mu idan muka hadu da makiya, lallai wadannan sun zalunce mu, ya Ubangiji idan sun nufe mu da wata fitina ka kare mu)..**

Lokacin da Sayyiduna Salmanul- Farisiy (Allah ya kara yarda da shi) ya nufi dasa dabinai dari uku; domin yan fanshi kansa daga kangin bauta, Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya fada wa sahabbansa cewa: **(Ku taimaki dan uwanku)..** Sai Salmanu (Allah ya kara yarda da shi) ya ce: sai kuwa suka taimaka mini da dabinai, sai ka ga mutum daya ya kawo iccen dabinai talatin, wani ya kawo ashirin, wani goma sha biyar, kowa yana kawo gwargwadon abin da yake da shi, har dai aka tara dabinai dari uku, sai Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya umurce ni da in haka masu ramuka, ya ce: **(Idan ka gama, ka zo ka fada mini, ni da kai na zan dasa su da hannu na).** Ya ce: sai na haka masu ramuka, abokai na ma suka taimaka mini, da muka gama, sai na tafi na fada masa, sai

(9)

Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya fita tare da ni, muna kusanto masa da iccen dabino, shi kuma (Sallallahu alaiHi wa sallam) yana dasawa da hannunsa.

Lallai Annabi (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya yabi kabilar Ash'ariyyawa sosai; saboda ruhin aikin tare da suke da shi, wanda yake bayyana a ayyukansu a lokuta masu wahala, a inda (Sallallahu alaiHi wa sallam) yake cewa: **(Lallai idan guzurin Ash'ariyyawa ya fare a lokacin da suka tafi yaki, ko abincin iyalansu a cikin gari ya yi karanci, sai su harhada abin da ya rage masu a wuri daya, sannan su sake rabawa a tsakaninsu daidai wa daidai, su kam daga gare ni suke, ni ma daga gare su nake).**

**Wannan kenan, ina nema wa kai na da ku gafara daga Allah
Mafaukakin Sarki.**

Godiya ta tabbata ga Allah Ubangijin talikai, Ina shaida wa babu abin bauta wa da gaskiya sai Allah shi kadai, ba shi da abokin tarayya. Ina shaida cewa lallai shugabanmu, kuma Annabinmu Muhammadu, bawan Allah ne, kuma Manzonsa. Ya Ubangiji ka yi masa salati da tsira, da albarka, shi da Alayensa da Sahabbansa da duk waƙanda suka bi tafarkinsu da kyautatawa har zuwa ranar sakamako.

Ya 'yan uwana Musulmai:

(10)

Lallai aikin taren da muke hakilon tabbatuwarsa, shi ne wanda yake gina al'umma, ba mai rusa su ba, yake kuma hada kan al'umma, ba rarraba kawunansu ba, shi ne wanda aka gina shi akan halattattun ginshikan da Shari'a ta zo da su, irinsu taimakon da yake gudana tsakanin mutanen da suke rayuwa a cikin al'umma daya, ta yanda ba za a sami mai jin yunwa, ko wani mai bukata ba a cikinsu ba, ko kuma akan ginshikan tarbiyya da na ilimi, kaman taimakekeniyar da malamai suke yi a cikin bincike - bincikensu na ilimi, da taimakekeniyar da dalibai suke wajen zartar da ayyukan karatunsu, ko akan ginshikai na kishin fasa; domin ciyar da fasa gaba akan daukacin fagage..

Ba wai aikin da aka gina shi akan kiraye - kirayen da suka hadu akan kisa, da rusa garuruwa, da zubar da jini, da rusa kasashe, da kokarin raunanata, ko ma kifar da qasa ba, wadannan dai kiraye - kirayen da aka gina su akan kare-rayi da firfirar sharri, da sauya gaskiya.. kiraye - kirayen da babu ruwansu da addini, ko kishin fasa, da kyawawan dabi'u.

Lallai aikin taren da muke rajin ganin faruwarsa, shi ne: nagartaccen aikin da aka samar da shi domin amfanuwar addini, da fasa, da mutuntaka, abubuwa ne guda biyu da ba sa rabuwa da juna, lallai muna matuƙar bukatar dasa irin wannan ruhi a cikin zukatan 'ya'yanmu, ta yanda zai zamo masu manhajin rayuwa da za su gudanar da rayuwarsu akansa, hakan kuma ya yi sanadiyyar yaduwar soyayya, da taimakon juna a cikin al'umma daya, mu ciyar da al'ummarmu gaba

(11)

zuwa matakin da ya dace da ita a dukan fagage.. Lallai muna kara tabbatar da cewa a duk sanda ruhin aikin tare ya kukkutsa a cikin al'umma Musulma, to takan gabatar da ayyukan da ba a taba zaton samuwarsu ba, tarihi ne babban dalilin da yake tabbatar da wannan maganar..

Ya Allah Ubangiji, ka tabbatar mana da tsaro a cikin kasashenmu, ka datar da malamanmu, da shugabanninmu, ka kiyaye mana kasashenmu daga makircin masu makirci, da barnar mabarnata..